

VEILIGHEID BIJ HET HOUTDRAAIEN

VEILIGHEID

DOELSTELLING:

Het ontwikkelen van deskundigheid, gericht op het optimaliseren van de veiligheid in het algemeen en de veiligheid in een houtdraaiwerkplaats in het bijzonder.

DEFINITIE VEILIGHEID:

Onder het begrip veiligheid verstaan we alle maatregelen die we kunnen nemen om lichamelijk letsel en of schade aan onze gezondheid te voorkomen.

Met betrekking tot de houtdraaiër betekent dit dat hij/zij een houding moet ontwikkelen, die tot gevolg heeft dat veiligheid een belangrijke plaats in zijn denken en handelen zal gaan innemen.

TECHNISCHE VOORZIENINGEN:

Zijn voor wat betreft de werking ervan, te verdelen in 4 categorieën

1. Beveiligingen aan de houtdraaibank en de hulpstukken.(b.v. drieklauw met afscherming.
2. 0-spanningsbeveiligingen, thermische beveiliging, smeltzekering.
3. Werken met scherpe draaibeitels van goede kwaliteit(geen omgevormde oude vijlen).
4. Onderbreken van de stroomkring b.v. bij het verleggen van de aandrijfriem.

TECHNOLOGISCH INZICHT:

Inzicht wil zeggen, weten wat de invloed van het ene aspect op het andere, ofwel onderlinge verbanden zien.

Blad 2

Technologisch inzicht, betreft inzicht in de kennisgebieden, die relevant zijn voor het bedrijven van techniek, zoals de leer van de materialen, bewerkingsmethodieken, met de daarbij behorende werktuigen.

Voorbeelden:

- 1. Het geluid bij het machinaal verspanen kan een indicatie zijn voor een verkeerd ingesteld toerental en of een verkeerde aanvoersnelheid.**
- 2. Het kan iets zeggen over de scherpte van het snijgereedschap. Bot gereedschap heeft grotere terugslagkrachten.**
- 3. Indien we de hand houden aan een ingeklemd stuk hout, dat een machinale bewerking ondergaat, is het mogelijk een ongewenste verplaatsing van het hout op te merken.**

ORGANISATIE WERKPLAATS:

Belangrijk is de inrichting van de werkplaats en het maakt niet uit of dit een garage, een schuur of tuinhuis is.

Als het mogelijk is plaats de draaibank dan onder een raam, waardoor daglicht op uw werkbank komt.

Let er op dat er geen elektriciteitskabels of andere objecten op uw werkvloer liggen of staan, waarover u kan struikelen.

Zorg ervoor dat u genoeg ruimte om uw draaibank heeft om rond de draaibank te lopen om zodoende vrij met uw houtdraaibeitels te kunnen bewegen.

BRANDVEILIGHEID EN VERBANDDOOS:

Ook voor de algemene veiligheid is het geen slechte zaak, om een brandblusser op een duidelijk zichtbare en goed bereikbare plaats op te hangen, in uw houtdraaiwerkplaats.

Immers er wordt in deze ruimte vaak een grote hoeveelheid hout opgeslagen, er liggen houtspaanders en er kan stof dwarrelen. Door b.v. kortsluiting kan er brand ontstaan. Aan te bevelen is een poederblusser van voldoende capaciteit en inhoud.

Blad 3

Verder is het ook aan te raden om een verbanddoos bij de hand te hebben om verwondingen te kunnen behandelen, denk hierbij aan snij- en schaafwonden.

STOF- EN SPAANDERAFZUIGING:

Een belangrijke overweging is om in de houtdraaiwerkplaats aan stofafzuiging en luchtbehandeling te doen. Immers het inademen van houtstof kan op de lange duur leiden tot ademhalingsproblemen en allergieën. Verder bestaan er houtsoorten, waarvan het stof giftig is en dus schade aan onze gezondheid kan berokkenen.

Ook het regelmatig schoon maken van de werkplaats en het goed verluchten, houdt het binnenmilieu van de werkplaats gezond.

VERLICHTING:

Verder is een goede verlichting op ons werk aan de houtdraaibank belangrijk. Bij voorkeur een aan de vaste kop bevestigde verstelbare lamp. In de rest van de ruimte kan men tl-verlichting plaatsen (schaduwloos licht). Let er hierbij op, dat de ruimte goed wordt uitgelicht, zodat men ziet waar men loopt en gaat.

LICHAAMSHOUDING EN AFSTELLING HOUTDRAAIBANK:

Voor het ergonomisch werken aan een houtdraaibank is uw lichaamshouding ten opzichte van de machine van wezenlijk belang. Een gouden regel hierbij is dat wanneer u met iets gespreide benen op de vloer voor uw draaibank staat en hierbij de onderarm haaks op de bovenarm houdt, de hoogte gemeten vanaf uw elleboog tot de vloer, overeen moet komende met hoogte van de horizontale lijn tussen de beide centers en de vloer. Wanneer die hoogte niet toereikend is kan men stabiele steunen onder de draaibank plaatsen. Alleen op deze manier kunt u ontspannen draaien, zonder na enige tijd vermoeid te raken of uw rug teveel te belasten.

Blad 4

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN:

Gelaatsscherm met filter dat zowel ogen, gezicht en luchtwegen beschermt.. Of oog- en gezichtsbescherming, zoals een veiligheidsbril, stofbril of gelaatsscherm en mondkapje.

Beschermende kleding, zoals een draaischort met elastische kraag en mouwen en zakken op de rug. Draag geen wijde kleding of dassen. Verder is het belangrijk om de huid van uw lichaam zo weinig mogelijk in aanraking te laten komen met stof.

Lang haar moet in een staart worden gedragen en het hoofdhaar kan worden beschermd tegen stof door een hoofddeksel te dragen. Loshangende sieraden moeten worden afgedaan.

In de werkplaats moeten altijd stevige schoenen worden gedragen.

TIPS BIJ HET WERKEN AAN DE HOUTDRAAIBANK:

1. Zoals al eerder genoemd is het belangrijk het juiste toerental te kiezen bij de vorm van het stuk hout dat u inspannt. Wanneer u een stuk hout heeft ingespannen en heeft gekeken of alles goed vast zit en er geen gereedschap meer los op de draaibank ligt en de sleutel van de drieklauw of de chuck uit de kop is verwijderd, dan kunt u de draaibank aanzetten.

2. Let er op dat u nadat u de bank heeft aangezet, u uit de draairichting van het hout bent weggestapt. Dit omdat er een verborgen scheur(valscheur) in het hout kan zitten. Bij de grote draaisnelheid kan die scheur het hout doen splijten en wanneer u in de draairichting van het ingespannen hout staat, kunnen delen van het hout u raken. Dit kan ernstige verwondingen met zich mee brengen.

3. Verder moet de leunspaan altijd zo dicht mogelijk nabij het ingespannen hout staan, echter zonder dat de leunspaan dit hout raakt. Verplaats de stand van de leunspaan nooit bij een draaiend werkstuk.

Blad 5

- 4. Wanneer u enige tijd aan het draaien bent en de vloer voor de draaibank vult zich met houtkrullen ruim dit dan op. Als u in de houtkrullen staat, kan dit de stabiliteit van uw voetenstand beïnvloeden.**
- 5. Houtdraaien in een koude omgeving is niet alleen onprettig, maar kan ook gevaarlijk zijn omdat uw alertheid en reactievermogen afnemen. Zorg ervoor dat uw werkplek verwarmd en geïsoleerd is.**
- 6. Als u geïnvesteerd hebt in goed gereedschap, is het niet handig dit te laten slingeren, zodat het beschadigd kan raken. Zorg altijd voor een goede bergplaats voor uw gereedschap.**

TOT SLOT :

- Kennis van zaken sluit bepaalde risico's uit.**
- Het ontbreken van kennis van zaken sluit bepaalde risico's in.**
- Hoewel ik mij er zeer goed van bewust ben, dat het onmogelijk is u op alle veiligheidsaspecten te wijzen, hoop ik u hierbij toch enige adviezen met betrekking tot het veilig houtdraaien te hebben gegeven.**

Met een vriendelijke houtdraaiersgroet,

Boudewijn Rossy

Afdeling Noord-Holland Noord